

Ideat maakunnille Jan Erolan kirjassa ”Uusien ideoiden Suomi”

Etelä-Karjala

Idearaportti ehdottaa Etelä-Karjalaan Venäjän-kaupan keskusta, joka sijoitettaisiin Lappeenrantaan, LUT:n yhteyteen. Lisäksi Erola rohkaisee Ruokolahtea ottamaan kaiken mahdollisen irti leijona-maineestaan, mukaan lukien Luzernin kallioseinään kaiverretun leijona-patsaan ja kansainvälisen Lions-klubien kanssa viritettävän yhteistyön. Lionseja on maailmalla 1,4 miljoonaa, joten Ruokolahti menestyisi yksin heitä palvelemalla. Tämä vaatisi luonnollisesti Lions-järjestöltä rohkeutta tarttua mahdollisuuteen, joka voisi merkittävästi piristää suomalaisten leijonien toimintaa ja vahvistaa järjestön kansainvälisiä suhteita.

Etelä-Pohjanmaa

Idearaportti ehdottaa Etelä-Pohjanmaalle viina- ja juustomatkailun tuotteistamista Skotlannin viskimatkailun tapaan. Skotlannissa viskitislaamoja kiertää vuosittain liki kaksi miljoonaa makumatkaajaa jättäen maahan 70 miljoonaa matkailueuroa. Toki Skotlannissa on 66 viskimatkailukohdetta, Etelä-Pohjanmaalla lähinnä Kyro Distillery ja Pramia sekä ruokapuolella Juustoportti. Pohjalaisella yrittäjyydellä nykyinen Suomen ruoka- ja viina-aitta voisi olla myös merkittävä matkailukohde.

Etelä-Savo

Idearaportti ehdottaa Etelä-Savolle puurakentamiseen liittyvää matkailukohdetta, joka toimisi puurakentamisosaamisen näyteikkunana. Savonlinnan seutu on vahvaa puuteollisuuden ja erityisesti puurakentamisen sydänaluetta. Puurakentaminen on monesta syystä vahvassa nousussa, eikä vähiten ympäristöarvojen vuoksi. Etelä-Savossa valmistetusta massiivipuusta rakennetaan yhä korkeampia kerrostaloja ja Savonlinnaan on perustettu Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Xamkin teollisen puurakentamisen insinööriin. Entä jos puuteollisuuden myötävaikutuksella Savonlinnaan rakennettaisiin puinen miniatyyritalo-turistikohde, jossa puusta rakennettaisiin joukko merkkirakennuksia ympäri maapalloa: Valkoinen talo, Taj Mahal, Sydneyn oopperatalo, Pisan kalteva torni, Kreml, Big Ben ja niin edelleen.

Kainuu

Idearaportti ehdottaa Kainuuseen Kajaanin linnan uudelleenrakentamista jopa siirtämistä, mikäli siltä ei siirry. Lisäksi Erola ehdottaa myös Turjanlinnan uudelleenrakentamista sekä Hossan rakentamista Suomen vetovoimaisimmaksi esteettömyysmatkailun kohteeksi. Kiitos KAMK:n pelikoodauskoulutuksen, Kajaanissa on kasvava pelifirma Critical Force mutta startup-keskittymästä ei voi vielä puhua. Niinpä paikallinen yrittäjyys ja lahjakkuusreservien houkuttelu kaipaavat vahvistusta. Mitä useampi paikallinen lahjakkuus päättää jäädä paikkakunnalle, sen parempi. Tämä voisi tarkoittaa esimerkiksi naiskoodareihin painottavaa toimintaa, mutta myös kunnianhimoista kaupunkikulttuurin kehittämistä.

Kanta-Häme

Voisiko Forssa olla jälleen uuden vallankumouksen työssija? Forssan julistuksen ja Kojjärven jälkeen Forssa voisi profiloitua raviurheilun vallankumouksellisenä. Idearaportti ehdottaa, että Kuninkuusraveja kesällä 2021 isännöivä Forssa aloittaisi remonttiansa ja naisiakin huomioivan palvelusuunnittelun jälkeen Ascot-henkisten ravitapahtumien järjestämisen: hattuja, kuuluisuuksia, kuplivaa juomaa, mansikoita. Kuten Britanniassa, raviurheilu on Suomessa toiseksi suurin yleisölaji. Silti radat eivät viime vuosikymmeninä ole juuri kehittyneet. Jospa Forssa toisi ravit 1980-luvulta 2010-luvulle?

Keski-Pohjanmaa

Vahvassa kasvuvauhdissa oleva Keski-Pohjanmaa voisi idearaportin mukaan merkittävästä vahvistaa suhdettaan Vietnamiin. Jos Helsingin Roihupellon kaupunginosan aktivistit ovat Otto-Ville Mikkilän johdolla rakentaneet kirsikkapuistonsa vuotuisen suurtapahtuman ja omat suorat suhteet Japanin ylimpään valtiojohtoon, niin miksei Keski-Pohjanmaa voisi rakentaa omaa erillissuhdettaan Vietnamin kanssa? Alueella asuu jo runsaasti kulttuuri- ja kielitulkkeja, jotka varmasti auttaisivat hankkeessa auliisti. Vietnam toimisi paitsi lahjakkuuksien rekrylähteenä, myös mahdollisena sillanpääasemana.

Keski-Suomi

Suomessa on yli kolme miljoonaa saunaa – enemmän kuin liikenteessä olevia henkilöautoja. Silti Suomessa ei ole kunnolla tuotteistettua saunamatkailukohdetta ulkomaalaisille. Norjaa ei pidetä erityisenä saunamaana, mutta silti Oslossa on huikeita saunaelämyksiä tarjoava luksuskylpylä The Well. Münchenin kansainvälisen lentokentän lähellä sijaitsevaa Therme Erdingiä kuvaillaan sanoilla ”saunojen Disneyland”. Oslossa ja Münchenissä saunotaan alasti, myös sekasaunoissa. Erolan idearaportti ehdottaa oslolaisen ja müncheniläisen mallin

mukaista suurta saunakylpylää Keski-Suomeen, Himokselle. Suomen ainoa merkittävä saunayritys Harvia on Keski-Suomesta. Sen päämaja on Muuramessa. Harvialla on jo tehdas Kiinassa. Nyt se voisi houkutelaa kiinalaisia oikeaan saunamaailmaan Suomeen. Oma lentokenttäkin olisi lähellä: Halli.

Kymenlaakso

Idearaportti kannattaa itäistä rantarataa aina Kotkaan asti. Lisäksi Erola ehdottaa, että Kotkan-Haminan seutu hyödyntäisi jo olemassa olevan sotitasperinteen sekä matkailun että peliteollisuuden kannalta. Kotka–Hamina olisikin mitä mainioin kansanvälisen sotapelitapahtuman sijaintipaikka. Mukana olisivat niin konsoli- ja mobiilipelit kuin sotaiset roolipelit sekä pöydällä pelattavat sotaiset strategiapelit, jotka ovat erittäin suosittuja esimerkiksi Britanniassa. Vapaaehtoisin voimin järjestettävissä taistelunäytöksissä nähtäisiin aikalaispukuihin sonnustautuneita esiintyjä. Rooli- pelaaminen eli larppaaminen on todella iso harrastuslaji muualla Pohjoismaissa. Esimerkiksi Tanskassa vain jalkapallo ja käsipallo ovat suosituimpia kuin larppaaminen.

Lappi

Idearaportissa pohditaan muiden muassa Jäämeren rataa, porojen tarhausta sekä matkailupanostusta hyperrikkaisiin, jotka haluavat yksityisyyttä. Tämä kohderyhmä on tottunut vain parhaaseen laatuun ja usein arvostaa vähäeleistä rauhaa, jossa joutuu mahdollisimman vähän tekemisiin palveluväen kanssa. Maailman rahaeliitti ramppaa Italiassa Marina di Portofinossa, Ranskan Cote d’Azurissa, Karibiolla St. Barthélemyssa, Malediiveilla, Coloradon Aspenissa tai Sveitsin Davosissa. Suomen Lappi voisi olla samassa listassa – jos niin päätämme.

Pirkanmaa

Idearaportti ehdottaa Tampereen rohkeaa profiloitumista tekoälyn pääkaupungiksi Suomessa. Paavo Lipposen valtakaudella Suomi päätti kilpailla Nobel-palkintoja vastaan omalla Millenium-palkinnolla. Pääosin valtion budjettivaroista rahoitettu yli miljoonan euron palkinto toki noteerataan maailmalla, mutta ihan toivottua menestystarinaa Millenium Prizena maailmalla tunnetusta palkinnosta ei tullut. Entä jos se tehtäisiin uudelleen, tarkemmin rajattuna? Entä jos Tampere jakaisi uuden mittavan tekoälypalkinnon? Tekoälyn ympärillä on toki jo isoja kansainvälisiä tapahtumia ja palkintoja, mutta oikein brändättyinä ja kunnollisella palkinnolla varustettu tapahtuma saattaisi hyvinkin auttaa Tamperetta erottumaan kansainvälisillä tekoälytyömarkkinoilla ja tasoittaa tamperelaisten tekoäly-yritysten tietä kohti maailmanvalloitusta.

Pohjois-Karjala

Joensuussa tapahtuu paljon mielenkiintoista, kuten huippututkimusta valosta. Kaupungissa on 600 biotieteiden asiantuntijaa, erityisesti metsän alalta. Esimerkiksi Irlannin maa- ja metsätalousasioista vastaava ministeri Andrew Doyle haki inspiraatiota Enon kunnan metsänistutuksista. 1990-luvulla Irlannissa oli metsää vain yksi prosentti pinta-alasta, ja irlantilaiset heräsivät metsittämään maataan. Nyt metsää on jo 11 prosenttia pinta-alasta, ja tavoitteena on päästä 18 prosenttiin. Erolan raportti ehdottaa, että Itä-Suomen yliopiston ja muiden Joensuun metsätoimijoiden kannattaisi paisuttaa eurooppalainen päättäjien metsäkokous Koli Forum alan suurtapahtumaksi, metsäntutkimuksen Davos-kokoukseksi.

Pohjois-Pohjanmaa

Oulun ja Hollannin välillä on monenlaisia eläviä yhteyksiä: Oulun yliopistolla on jo yhteisiä projekteja Eindhovenin yliopiston kanssa. Oulussa on myös hollantilainen ravintola Lekker61, jonka vetonaulana ovat pannukakut. Hollantia ja Oulun seutua yhdistävät myös siemenperunat, joita alueelta viedään isoja määriä Alankomaihin. Idearaportti ehdottaa, että Oulun seutu rakentaisi – vaikkapa sitten perunaviennin varjolla – vahvat erityissuhteet Hollantiin. Uusia kulttuurisia yhteyksiä oululaisten kannattaisi hakea muun muassa jalkapallon, luonnonjäähluistelun tai kaupunkipyöräilyn avulla – ja miksei myös avantoaiheisen start up -tapahtuman keinoin. Olisihan se upea näky, kun hollantilais-suomalaiset start up -yrittäjät yrittäisivät vakuuttaa tuomariston ja rahoittajat esittelemällä yrityksiään vaikkapa Amsterdamin kanaalissa kelluvalle lautalle tuodussa, jäämurskalla jäähdytetyssä kylpytynnyrissä.

Pohjois-Savo

Raportti nostaa esiin Puijon ja Tahkon kehittämishankkeita sekä raidekunnostuksia. Myös Kuopion Medical Valleyn vienninedistäminen olisi tärkeää. Osana kuopiolaisten terveysosaamisen markkinointia Kuopio voisi keskittää voimia kasvavaan ja taloudellisesti houkuttelevaan terveysmatkailuun. Virolaiset terveyspalvelujen tarjoajat löivät muutama vuosi sitten hynttyynsä yhteen Medicine Estonia -verkostoksi, hakivat ja saivat EU-rahaa ja tekivät onnistuneet PR-tempauksen Suomeen. Suomalaisten terveyden Kela-korvaukset ulotettiin tuolloin myös muihin EU-maihin. Sitä ennen paikalliset sairaalat olivat toki laittaneet palvelunsa upeaan kuntoon. Olennaista

myös virolaisessa terveysturmatkailussa on, että esimerkiksi päiväleikkaukseen tulevaa potilasta ja hänen omaisiaan hemmotellaan – tai ainakin siihen annetaan helppo mahdollisuus. Kuopiossakin olisi paikka hemmotella: Saana.

Päijät-Häme

Lahden ympärillä on mielenkiintoisia urheiluopistoja: Vierumäki ja Pajulahti. Molemmat voisivat toimia paljon voimakkaampina vetovoimatekijöinä alueelle. Vierumäen urheiluopisto on omistajavaihdoksen jälkeen ilmoittanut rakentavansa nuutuneesta Vierumäestä 2020-luvun kotimaisen ja kansainvälisen vapaa-ajan sekä liikunnan ja urheilun huippukohteen, suomalaisen urheilun ja liikunnan lippulaivan. Tämä lupaa hyvää ja avaa uusia yhteistyömahdollisuuksia alueen toimijoille, joihin kannattaa tarttua hanakasti. Yksi keino muuttaa mielikuva olisi järjestää korkean luokan vuotuinen seminaari, joka yhdistäisi oikeiden huippu-urheilijoiden ja -valmentajien kohtaamisia Salpausselän kisojen aikaan ja samalla hyödynnettäisiin myös Vierumäen urheiluopistoa. Oikein rakennettuna tapahtumasta voisi sivutuotteena tulla uusi vuotuinen must-tapahtuma päättäjille ja bisnesvaikuttajille – ja sivutuotteena sekä Lahti että Heinolan Vierumäki saisivat kasvavan joukon symppaajia maamme päättäjien joukossa. Se loisi loistavan pohjan uusien yritysten houkutteluun Päijät-Hämeeseen.

Satakunta

Raportin mukaan Satakunnan tulevaisuus voi kuulua roboteille. Automaatio- ja robotiikkaklusteri Robocoast on viime ajat lyönyt pöytään maakunnan talouselämän kovimmat kasvuluvut. Satakunnan ammattikorkeakoulu (SAMK) perusti Poriin vuonna 2018 Robocoast-tutkimuskeskuksen. Robotiikkaa ja tekoälyä hyödyntävät yritykset kasvavat nykyistä nopeamminkin, mutta Satakunta kärsii robotiikan osajapulasta. Välitön tarve on 200–300 automaatioalan osaajaa. Jos Satakunta todella haluaa olla keskeinen robotiikan edelläkävijä, sen on suunnattava osaajahankintansa Suomen rajojen ulkopuolelle. Yksi ratkaisu olisi järjestää vuotuinen ja maailmanlaajuinen insinööriopiskelijoille suunnattu Robotiikan olympialaiset -tapahtuma, jossa opiskelijoiden kehittämät robotit ottaisivat toisistaan mittaa.

Uusimaa

Entä jos Helsinki lahjoittaisi Lontoolle järven? Tai ainakin suomalaiset vesitekniikan yritykset voisivat kunnostaa ränsistyneen maa-uimalan lahjaksi Lontolaisille? Lake Helsinki toimisi samalla maailmanlaajuisena työnäytteenä suomalaisteknologialle. Lontoossa on juuri Lake Finlandiin sopiva, joukkorahoitusvaiheessa oleva maa-uimalan korjaushanke: Peckham Lido. Paikallisasukkaat ovat arvioineet, että altaan kunnostaminen maksaisi vähintään seitsemän miljoonaa euroa. Lake Helsinki saisi pommin varmasti suuren mediahuomion Britanniassa. Ja mikä saa mediahuomion Britanniassa, tulee varmasti noteeratuksi myös muualla maailmassa.

Varsinais-Suomi

Salo on onnistunut houkuttelemaan kaupunkiin akkutehtaan, mutta Nokian kulta-aikoihin on vielä matkaa. Raportti ehdottaa, että Saloon perustettaisiin Mobiilivallankumouksen keskus, Salo Center of Mobile Revolution, joka yhdistäisi elämyksellisen mobiilipelaamisen ja -tekniikan museon uusimpien innovaatioiden esittelyyn. Keskus olisi matkailumagneetti, joka toisi kiinalaisturistit Seutulän lentokentältä suoraan Saloon, bussilaumoittain. Sellainen, joka keräisi vuosittain satoja koululaisryhmiä akselilta Turku-Tampere-Helsinki, puhumattakaan viikonloppujen ja lomasesonkien perhematkaajista. Hankkeen yhteydessä olisi luontevaa järjestää e-pelaamisturnauksia, miksei jopa mobiilipelitapahtumia. Salon koripalloseura Vilppaan hallissa olisi tähän viimeisen päälle olosuhteet. Elämyksellinen mobiilivallankumouskeskus ei korvaisi Salon uinuvaa Elektroniikkamuseota, vaan voisi nostaa sen jalustalle ja auttaa sitä uudistumaan hankerahoituksellaan.

Ahvenanmaa

Ahvenanmaa olisi monella tapaa hyvä testialue Manner-Suomelle – olettaen, että kokeiltavat asiat olisivat myös paikallisten mieleen. Esimerkiksi nykyistä paljon laajempi paikallisdemokratia kelpaa varmasti oolantilaisille ja voisi antaa arvokasta tietoa maakuntien verotusoikeuden toimivuudesta. Samoin Sveitsin mallin mukaisille suoran lähidemokratian kokeiluille Ahvenanmaa soveltuisi loistavasti. Ahvenanmaa on tarpeeksi suuri, monipuolinen ja monella tapaa itsellinen yhteiskunta. Maakunnan väestön suhdeluku Manner-Suomeen verrattuna on 1:200. Britannian EU-eron myötä Suomelle tuleva lisäpaikka oli pohdittavana korvamerkityksi Ahvenanmaalle, mutta hallituspuolueiden eduskuntaryhmät linjasivat syksyllä 2018, ettei Ahvenanmaa saa eurovaaleissa omaa kiintiöpaikkaa europarlamenttiin. Uudessa kokeilussa tämä paikka voitaisiin korvamerkitä Ahvenanmaalle. Maakunnan edustus eri päätöksentekokelemissä nousee uudelleen esille alkaneella hallituskaudella, kun Ahvenanmaan itsehallintolakia uudistetaan. Tuolloin vaihtoehtona voisi olla nykyistä laajempi lähidemokratia. Sveitsin esimerkin mukaisesti sen avulla voitaisiin lisätä julkisen hallinnon tehokkuutta ja luoda talouskasvua.